

peger på steder, hvor der er tale om en ensidig og fordrejet fremstilling, og på andre sider, hvor det er tydeligt, at her har embedsmændene krævet at få nogle ting ind, så det ikke blev alt for ensidigt.

Det er i hvert fald min fornemmelse. Jeg kan give et eksempel på det: I rapporten på side 127, som er en del af et kapitel om investeringerne, og hvordan de vil flygte ud af landet, hvis ikke vi afskaffer kronen og får den der euro, står der til sidst: »Det skal dog understreges, at euroen ikke vil ændre radikalt på virksomhedernes analyse af, hvor der skal investeres.« Nå ja, det vil sige, at det ikke spiller nogen særlig rolle.

Sådan er der rundtomkring – og det er antydet i mit forslag til vedtagelse – en række steder, hvor tingene bliver skudt ned, også spørgsmålet om, hvorvidt en valutaunion vil føre til en forbundsstat. Dér siger man på side 223 i rapporten, at det er der skrevet meget om, og at der blandt eksperterne er delte meninger – og det er jo det, der er.

På side 214 omtales Finlands opbygning af bufferfonde, fordi Finland mener – og Finland er et euroland – at der er et problem med konkurrenceevnen, når man ikke længere kan devaluere og ændre på kursen. Det havde Finland jo muligheden for her i begyndelsen af 1990'erne. Tænk, hvis man ikke havde haft den mulighed. Man fik et stød udefra, som drev arbejdsløsheden op fra 4 pct. til 20 pct. på 1 år. Hvis ikke man havde kunnet nedskrive finmarken voldsomt, så var arbejdsløsheden formentlig steget til over 50 pct. Finnerne ved, hvad det vil sige at have mulighed for at devaluere, og derfor har de lavet disse bufferfonde, som ikke er et finanspolitisk instrument, men en intern devaluering; det står der faktisk på side 214 i rapporten, og tak for det!

På side 228 og side 229 i rapporten vurderes ØMU'ens holdbarhed, og det synes jeg er interessant at læse. Det er jo en helt anden læsning, man får, men der antydes dog, at det slet ikke er sikkert, at den er så holdbar. Det beskrives meget nøjere i vismændenes rapport fra foråret 1997, som jo er en helt anden sang end den, vi har her, og også de svenske vismænd, der i 1996 kom med deres Calmfors-rapport, har en anden indgang til det.

Jeg skal til slut sige, at det sikre selvfølgelig må være, at man holder fast i kronen og derfor stemmer nej til euroen. Hvis den skulle vise sig at blive en tordnende succes, kan vi altid senere

komme ind; hvis vi først er inde, kan vi ikke komme ud.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil sige tak for debatten og i forlængelse af det, økonomiministeren allerede har kommenteret, prøve at tage et par enkelte punkter op.

Først til hr. Holger K. Nielsen, som meget understregede, at der også er politiske perspektiver i medlemskab af den fælles valuta:

Det tror jeg er rigtigt, og som jeg ser det, tror jeg, det er rigtigt også at tilføje, at det er utrolig spændende politiske perspektiver:

Der er ikke tvivl om, at den fælles valuta kan komme til at spille en større rolle internationalt, globalt, i forhold til mange for Danmark meget vigtige emner, det være sig de kommende verdenshandelsorganisationsforhandlinger efter Seattle, hvor vi har brug for i den europæiske region, som vi er en del af, at kunne varetage vores interesser meget stærkt og også på en solidarisk måde i forhold til den tredje verden og i forhold til USA og Japan.

Det andet spændende er vel, at vi nu ser Europa definitivt gøre det klart, at det ikke er den amerikanske vej, man vælger, men en velfærdsstaternes vej. Der kan være variationer inden for det, men der er truffet et klart valg, der efter Lissabon står isende krystalklart.

Et andet synspunkt, jeg godt ville fremhæve, var balancen mellem den fælles valuta og udvidelsen. Jeg havde lejlighed til her, mens jeg lyttede til debatten, lige at opdatere forhandlingsforløbet og stadiet for udvidelsesprocessen, og jeg må sige, at det forløber utrolig tilfredsstillende. Gennem det seneste år har man gennemgået et meget betydeligt antal kapitler i traktaten med de nye ansøgerlande, altså de første fem, og er nu i gang med de næste fem.

Så vidt jeg kan vurdere, er man mindst på omdrejningshøjde med det, man planlagde for godt og vel et års tid siden. Jeg håber derfor også, at forhandlingerne under topmødet kan munde ud i traktattilpasninger her i december måned, som betyder, at vi gør vores arbejde færdigt, så vi er klar til at tage imod de første lande i år 2003 for vort vedkommende. Det er muligt, at det for de nye ansøgerlandes vedkommende ikke bliver år 2003, men vi er i hvert fald klar. Det må ligge i den klare solidariske tilkendegivelse, vi har givet udtryk for.

Jeg har blot at henvise til økonomiministrens bemærkninger til hr. Holger K. Nielsen om, hvorvidt kickstarten i 1993 var mulig. Vi